

GÜMRÜK SİRKÜLERİ
Sayı: 2017/007

Tarih : 25.09.2017
Ref : 6/007

Konu:

A VE B SINIFI ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGELERİNİN 15.08.2017 TARİHİ İTİBARIYLA GEÇERLİLİKLERİNİN SONA ERMESİ VE YERİNE FİRMALARA YENİ AVANTAJLAR SAĞLAYACAK YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜ BELGESİ VERİLMESİNE İLİŞKİN BİLGİLENDİRME

Uzun yıllardır uygulanan Onaylanmış Kişi Statü Belgesi (OKSB) kullanımı, “Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası” sisteminin hayata geçmesiyle yeni bir işlev kazanmıştır. Daha önce A, B ve C olarak, firma dış ticaret hacmine göre verilen OKSB belgeleri, artık yalnızca C belgesine sahip firmalara ihracat işlemlerinde kolaylık sağlamaya devam edecektir. A ve B OKSB belgelerinin 15 Ağustos 2017 tarihi itibarı ile geçerliliği sona ermiştir. Bu doğrultuda, hâlihazırda bu belgeye sahip firmalara ithalat işlemlerinde büyük kolaylık ve maliyet avantajı sağlayan, “Mavi Hat” yani eşyanın muayene edilmeden ithal edilmesi uygulaması sonlandırılmıştır. Bundan böyle, bu firmaların ithal işlemleri hiçbir ayrıcalıktan faydalanmayacaktır. Dolayısıyla, firmaların eşyasını hızlı çekememesinden kaynaklı, ardiye başta olmak üzere maliyetler artacaktır. 2016 yılı verilerine göre ithalatta Mavi Hat kullanan şirket sayısı 922 idi. Bu şirketler Türkiye'nin ihracat ve ithalat işlemlerinin büyük bir kısmını yapmaktadır. Bu şirketlere ait eşyanın tekrar muayeneye tabi edilmesiyle birlikte Gümrük İdareleri'nin iş yükü artacak, bu da tüm gümrük işlemlerinde gecikmeye neden olacaktır.

OKSB sisteminden sonra, Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS) ülkemizde de uygulamaya geçirilmiştir. 21.05 2014 Tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği ile mevzuat düzenlemesi yapılmıştır.

YYS, Mavi Hat yerine kullanılan bir Yeşil Hat, yani eşyanın gümrüklere uğramadan ithal işleminin tamamlanması olanağını sağlamanın çok ötesinde, aslında gümrükleme mantığını da yapısal olarak değiştirmektedir. Yerinde gümrükleme ile eşyanın yükleme ve boşaltma işlemlerinin, firmanın kendi tesislerinde ya da izin aldığı başka yerlerde gerçekleşmesi mümkün olmaktadır. Eşyasını gümrüğe uğramadan kendi tesisine getiren firma, kendi ofisindeki sistemden gümrük idaresine bağlanıp, gümrük beyannameleri dolduracak ve eşyasını ithal edecektir. Yani bu uygulama YYS sahibi her bir firmayı bağımsız, sanal bir Gümrük İdaresi'ne dönüştürecek ve bu şirketler bir nevi Gümrük İdaresi adına gümrükleme yapma fırsatı elde edecektir. Bu yaklaşım ile Gümrük İdareleri'ndeki hem evrak hem eşya hem de araç trafiğinin azaltılacağı öngörülmektedir.

Ancak YYS'li olmak bu avantajlar dışında şirketlere bir dizi sorumlulukları da beraberinde getirmektedir. Öncelikle YYS şirketlerinden beklenti, gümrük ve dış ticaret uygulamalarında mevzuata tam uyumluluk sağlamalarıdır. Hem mevcut uygulamalara hem de değişen mevzuata uyumlu hareket edilmesi ve bu kapsamda sistematik bir takip ve iş geliştirme disiplinine sahip olunması beklenmektedir. Şirketlerin personel politikası bu doğrultuda yapılmalı ve çalıştırılan personel ya da hizmet alınan kişilerin uzmanlıklarından emin olunmalıdır.

YYS belgesini alabilmek için firmanın insan ve teknik kapasitesinin uygun olması gerekir. Bunun için 108 sorudan oluşan değerlendirmeyi karşılamak ve denetime gelecek denetim elemanının da bunu tespit etmesi öngörülmektedir.

Ek olarak, YYS şirketleri Gümrük İdaresi tarafından "izleme" faaliyeti kapsamında takip edilmektedir. Bu takibin yapılabilmesi için, şirketlerin her yıl 108 soruluk ilgili formu güncelleyerek Bölge Müdürlükleri'ne vermeleri gerekecektir. Ayrıca, YYS koşullarını ve sertifika kapsamında verilen ilave izin ve/veya yetkilere ilişkin koşulların sağlanıp sağlanmadığı da yine Bölge Müdürlükleri tarafından kontrol edilmektedir. Buna göre, YYS şirketlerinden her 3 yılda bir, ilk başvuru aşamasında olduğu gibi, koşulları sağladıklarını gösterir evrakları bağlı buldukları Bölge Müdürlükleri'ne iletmeleri beklenmektedir. Aksi durumda, statünün askıya alınması veya hakkın kaybedilmesi sonucu doğabilecektir.

Son olarak, ayrıntıları Bakanlık tarafından belirlenecek bir rapor formatında, firmanın bir yıllık dış ticaret ve gümrük işlemleri uzman bir kişi tarafından denetlenecektir. Bu hizmet, konusunda uzman ve en az 7 yıllık deneyim sahibi gümrük müşavirleri tarafından verilecektir. Denetim yapacak kişinin, yıl içinde firmada ortaya çıkmış bir hata veya usulsüzlüğü yargı mercilerine intikal ettirilmeden Gümrük İdaresi'ne bildirmesiyle, olası vergi ve %15 ceza (yeni Gümrük Kanunu Tasarısı'nda bu ceza kaldırılacaktır) ödenerek çözüm sağlanabilecektir.

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü'nün sağladığı genel ayrıcalıklar aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- 1- Piyasada güvenilir kişi olarak tanınma ve daha çok tercih edilme,
- 2- İşlem maliyetlerinin azalışından ve süre kazanımından kaynaklı rekabet gücü artışı,
- 3- Karşılıklı anlaşma yapılan ülkelerde sağlanan ayrıcalıklardan faydalanabilme,
- 4- Tedarik masraflarının azalması ve tedarikçilerle işbirliğinin artması,
- 5- Sevkiyatla ilgili belirsizliklerin en aza indirilmesi,
- 6- Firmaların kurallara uygun çalışmaya teşvik edilmesi,

7- Sınır geçişlerinde öncelik,

8- Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası'na sahip firmalar için, serbest dolaşıma soktukları eşyanın vergilerini faizsiz bir ay sonra ödeme imkânı, (Bu hususun Gümrük Kanunu Tasarısı'nda yasalaştırılacağı öngörülmektedir.)

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü'nün sağladığı teknik kolaylıklar aşağıdaki gibi özetlenebilir;

1- İhracatta yerinde gümrükleme; eşyayı gümrüklere uğramadan, kendi tesislerinde gümrükleme işlemini yaparak sevk etme,

2- İzinli gönderici; transit eşyayı Hareket Gümrük İdaresi'ne sunmadan kendi tesislerinden sevk edebilme,

3- Götürü teminat uygulaması; teminatın, her işlem için ayrı ayrı verilmeksizin, teminata bağlanması gereken tutardan bağımsız olarak ve herhangi bir düşüm yapılmaksızın bir yıl süreyle kullanılabilmesi,

4- Teminatlı işlemlerde kısmi oranda teminat verebilme; toplam teminat miktarının %10'u,

5- İthalatta yerinde gümrükleme; eşyayı geçici depoya ya da antrepoya koymadan doğrudan kendi tesislerine getirmek dolayısıyla ardiye ve diğer depolama masraflarını ödememek,

6- Ticaret Odaları'na onay ve Gümrük İdareleri'ne vize işlemlerine gerek olmaksızın A.TR dolaşım belgesi düzenleyebilme,

7- Eşyanın kıymetine bağlı olmaksızın fatura beyanı ve EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme,

8- Eksik belgeyle beyanda bulunabilme,

9- Eşya türüne sınırlama olmaksızın, Tam Beyanlı Yaygın Basitleştirilmiş Usul'den (eşyanın taşıttan boşaltılmadan gümrüklemesini yapabilme) yararlanabilme,

10- Gümrük Yönetmeliği'nde tahlile gönderilmesi zorunlu eşyayı tahlil sonuçları alınmadan teslim alabilme ve ithal edebilme,

11- Konşimentosu ibraz edilmeyen petrol ve türevlerini konşimento ibrazından önce teslim alabilme,

12- Ayniyat tespitine ilişkin Bakanlıkça yapılacak farklı düzenlemelerden faydalanabilme,

13- Azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verebilme,

- 14-** Yeşil Hat uygulaması; ithalat ve ihracat gümrük işlemlerinde, eşyanın tesliminden önce, fiziki muayene ve belge kontrolü olmadan işlem görebilme,
- 15-** Taşıt üstü işlemlerde yeşil hattan yararlanabilme,
- 16-** Daha az belge kontrolü veya muayeneye tabi tutabilme,
- 17-** Belge kontrolü veya muayene olması halinde, bu işlemlerin öncelikli olarak yapılabilmesi.

Saygılarımızla,

**DENGE ANKARA BAĞIMSIZ DENETİM
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*)Sirkülerlerimizde yer alan dış ticaret, gümrük ve Avrupa Birliği konularında, daha ayrıntılı bilgi ve görüş almak ve yukarıdaki uygulamadan yararlanmak isteyen müşterilerimiz, aşağıda iletişim bilgileri bulunan Gümrük Direktörümüz ile temas kurabilirler.

(**) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce Gümrük Direktörümüzden görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

Asım USANMAZ
Gümrük Müşaviri
Mazars/Denge, Gümrük Direktörü
Tel: 0312 2840102
ausanmaz@mazarsdenge.com.tr